

Hoorzitting
Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Wetenschap en Innovatie

Slimmer internationaliseren: katalysator voor onze kennismaatschappij

5 oktober 2023

#SlimmerInternationaliseren

1

Op het menu

1. Korte inleiding bij het gezamenlijk pleidooi van VLIR, VBO, VOKA en J&J
Jan Danckaert, rector VUB, voorzitter VLIR
2. Perspectief van de universiteiten
Peter Lievens, vicerector Internationaal Beleid, KU Leuven
3. Perspectief van de bedrijven
Hans Maertens, gedelegeerd bestuurder van VOKA

2

2

Pleidooi voor slimmer internationaliseren

Jan Danckaert
Rector VUB
Voorzitter VLIR

3

3

Internationalisering

- Een van de sleutels tot success voor innovatie, welzijn en welvaart in Vlaanderen
- Kennisinstellingen en bedrijven bundelen de krachten en vragen een slimmer internationaliseringsbeleid van de overheden
- Nood aan beleidscoherentie over alle niveaus heen
- Initiatief vanwege de Vlaamse universiteiten (VLIR), VBO, VOKA en J&J, maar intussen breed gedragen

4

4

Ondertekenaars van het pleidooi

Agoria Vlaanderen | Cimabel | Comeos | Denuo | Embuild Vlaanderen | Energia | essenscia vlaanderen | FBAA | Febetra | Febeg | Febiac | Federgon | Fedustria | Fevia Vlaanderen | Flanders Make | FWO Vlaanderen | IMEC | inDUfed | Instituut voor Tropische Geneeskunde | J&J | KU Leuven | Staalindustrie Verbond | Traxio | UAntwerpen | UGent | UHasselt | VBO | VIB | VITO | Vlaamse Havenvereniging | Vlaamse Interuniversitaire Raad | Voka – Vlaams netwerk van ondernemingen | Vlozo | VUB | Werkgeversfederatie voor de Internationale Handel, het Vervoer en de Logistiek

5

5

Vijf werven

1. Kennismigratie
2. Kennisveiligheid
3. Taalwetgeving
4. Fiscale stimuli voor onderzoek en ontwikkeling
5. Soft landing voor buitenlands talent

Beschikbaar op <https://vlir.be/publicaties/pleidooi-voor-slimmer-internationaliseren/>

6

6

1. Kennismigratie

= het aantrekken van hooggekwalificeerde werknemers uit derde landen buiten de EU

Knelpunten:

- Administratieve doorlooptijd bij single permit
- Hoge werkdruk bij alle betrokkenen (overheid en onthaalinstellingen)

7

7

1. Kennismigratie

Oplossingen:

- Monitoren en inkorten behandeltermijnen
 - Voldoende personeelscapaciteit bij de bevoegde administraties
 - Schrapen van overbodige stappen
 - Indientermijnen die rekening houden met onzekerheid bij financiering van onderzoekers
 - Waarborg tijdelijke behandeling bij verlenging
- Fast track procedure voor onderzoekers (cf NI en Deens referentschapsmodel)
- Obstakels voor mobiliteit tussen internationale vestigingen wegwerken

8

8

2. Kennisveiligheid

- de ongewenste overdracht van gevoelige kennis en technologie
=> aantasting van de nationale veiligheid of onze innovatiekracht
- heimelijke beïnvloeding van onderwijs en onderzoek door staten
=> brengt de academische vrijheid en sociale veiligheid in gevaar
- ethische kwesties die een rol kunnen spelen bij samenwerking met landen die de grondrechten niet respecteren.

9

9

2. Kennisveiligheid

Oplossing: een nationaal kennisveiligheidsloket

- een continue up to date inventaris van landen, kennisinstellingen, bedrijven en opleidingen die door de overheid als risicovol worden bestempeld
- *strategic intelligence* voor beslissingen rond internationale partnerschappen
- koppeling met alle betrokken overheidsdiensten en Europese diplomatieke diensten
- geen doorverwijsfunctie, maar proactieve kennisdeling, opleiding en ondersteuning

10

10

3. Taalregeling

De huidige taalregeling in het hoger onderwijs in Vlaanderen is een remmende factor in de *war on talent*, waarbij werkgevers dringend op zoek zijn naar buitenlandse hooggeschoolde werknemers.

=> Opzetten van een aantal regelluwe pilootprojecten

11

11

4. Fiscaliteit

- De federale gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers is een zeer belangrijke hefboom voor het stimuleren van innovatie in ons land.

=> Consolideren en waar mogelijk uitbreiden

- Fiscaal expat-gunstregime voor inkomende onderzoeker

=> nog enkele hinderpalen voor het aantrekken van toptalent

- Niet toepasbaar op bewoners <150 km Belgische grens: belemmert mobiliteit
- Begrenzing van de forfaitaire kostenvergoeding

12

12

5. Welkomstbeleid

Bij internationale verhuis zijn ook kwaliteit van leven en praktische zaken een belangrijke factor (vinden van een woning, job voor partner, school voor kinderen,...)

=> een Vlaanderen-dekkend netwerk van zogenaamde expat centers, die als one-stop-shops het directe aanspreekpunt vormen voor de kenniswerker

=> nieuwe internationale scholen en/of alternatieve onderwijsvormen

=> actieve promotie van de kennistroecken van onze regio in het buitenland door alle overheden

13

13

Perspectief van de universiteiten en bedrijven

Peter Lievens

Vicerector Internationaal Beleid en Interculturaliteit
KU Leuven

Hans Maertens

VOKA

14

14

Universiteiten – talent

- Nood aan eenvoudige en snelle procedures
 - Single permit procedure (DEM en DVZ) voor onderzoekers verloopt doorgaans binnen de wettelijke termijnen (<75 dagen); gemiddeld ~25 dagen
 - Wettelijke doorlooptijden voor andere categorieën van hogeschoolde personeelscategorieën (professoren, technologen, experts) zijn veel te lang (90 of 120 dagen)
 - Sequentiële behandelingstermijnen: datum van ontvankelijkheidsverklaring DEM is start termijn voor DVZ
 - Complexe procedures bij detacheringen: registratie van mandaat door buitenlandse werkgever rechtstreeks bij RSZ (i.p.v. via ontvangende instelling)

15

15

Universiteiten – talent

- Erkend referentschap voor kennisinstellingen
 - Cf. studie Deloitte over referentsysteem (NL en DK)
 - Toepassing voor kennismigranten (onderzoekers, professoren,...)
 - Significante tijdswinst: doorlooptijd van 2 weken i.p.v. maanden
 - Eenvoudige administratieve procedures
 - Verantwoordelijkheid (cf. kennisveiligheid)
- Procedures voor gezinshereniging
 - Gelijktijdige aanvraag van visa voor onderzoeker en gezinsleden
 - Mogelijkheid tot verkorte procedures voor aanvraag visa bij consulaire posten en DVZ actief faciliteren en promoten

16

16

Universiteiten - kennisveiligheid

- Eén loket waar kennisinstellingen snel en betrouwbaar advies kunnen inwinnen van verschillende overheidsdiensten
- Faciliteren van weloverwogen beslissingen op basis van beschikbare informatie
- Gecoördineerd advies (regionale en federale overheden)
- Autonomie van kennisinstellingen
- Analyse/trends van aanvragen en adviezen (via netwerk van SPOCs per kennisinstelling)

17

17

Universiteiten - taalregeling

- Nederlandstalig hoger onderwijs behouden in alle disciplines
- Behoud van taalvereisten voor onderwijsopdrachten (NL en ENG)
- Taaldrempels voor aantrekken internationaal talent verlagen
 - Het aantal anderstalige opleidingen geleidelijk aan verhogen (tot 18% in bachelor)
 - Minder strenge eisen voor vaste benoeming van jonge professoren (tenure-track docenten) – niveau B1 i.p.v. B2
 - Taalvereiste is niet langer een voorwaarde voor vaste benoeming van professoren (hoofddocenten en hoogleraren) die elders al een vaste aanstelling hebben

18

18

Perspectief van de bedrijven Talent

- Structurele krapte op de arbeidsmarkt
 - 9 op 10 onderneming vindt het vandaag al "heel erg moeilijk" om geschikt talent te vinden
 - Komende 15 jaar zijn er voor elke 100 uittrekters slechts 80 nieuwe intreders
 - activeren is één ding, ook juiste scholing is belangrijk om alle functies te kunnen invullen
- Meer focus nodig voor migratie – vandaag vooral aandacht voor hooggeschoolden, maar ook middengeschoolden en korter (technisch) geschoolden zijn van belang!
- Termijnen voor arbeidsmigratie zijn problematisch – Voka pleit voor 3 weken en snelwegprocedures voor *trusted companies*
- Ga uit van vertrouwen, niet van controle!
- Zorg voor een 'soft landing' – één loket voor buitenlandse talenten en ondernemingen

19

19

Perspectief van de bedrijven - Fiscaliteit

- De **federale gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers**: zeer belangrijke hefboom voor het stimuleren van innovatie in ons land.
- **Context**: zeer hoge loonwag, nog meer uitgesproken bij bovengemiddelde lonen; nood aan versterking productiviteit
- **Recente evaluatie Planbureau**: toont duidelijke additionaliteit aan
 - Consolideren maatregel
 - Verbetering rechtszekerheid
 - aanmeldingsprocedure met mogelijkheid tot bindend advies via belspo,
 - jaarlijkse administratief haalbare rapportering
 - mogelijkheid tot erkenning als onderzoekscentrum
 - toepassing vrijstelling vanaf maand van aanmelding

20

20

